UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2020 / 533
KARAR NO : 2020 / 576
KARAR TR : 26.10.2020

ÖZET : Davacının, 6/10/1983 tarihinde Emekli Sandığı kapsamında, 657 sayılı yasaya tabi devlet memuru olarak 11 günlük fiilen çalışması bulunduğundan bahisle, sigorta başlangıç tarihinin 6.10.1983 tarihi olarak tespiti/ bu tarihte işe başlama olarak kabul edilmesi isteminin zımnen reddine ilişkin işlemin iptali istemiyle açılan davanın, İDARİ YARGI YERİNDE görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : E. G.
Vekili : Av. K.F.
Davalı : Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı
Vekili : Av. B.Y.

O L A Y : Davacı vekili dilekçesinde; müvekkilinin 06/10/1983 tarihinde mecburi hizmetini ifa için Maliye Bakanlığı Eskişehir Defterdarlığı bünyesinde devlet memurluğu görevine başladığını, Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesini kazanınca memuriyete başlamasından 11 gün sonra 17/10/1983 tarihinde mecburi hizmetini ertelettirerek memuriyetten istifa ettiğini; Üniversite öğrenimini tamamladıktan sonra, 20/09/1990 tarihinde Maliye Bakanlığı Ankara Defterdarlığında memuriyete başladığını ve mecburi hizmetini tamamladıktan sonra 31/01/1994 tarihinde memuriyet görevinden ayrıldığını; bir süre farklı tüzel kişilikler bünyesinde çalıştığını, en son Sermaye Piyasası Merkezi Kayıt Kuruluşu Genel Müdürlüğünde çalışmaya başladığını, 08/12/2016 tarihinde iş akdinin fesih edildiğini; bunun üzerine, işe ilk giriş tarihi 06/10/1983 günü olduğundan, 34 yıllık sigortalılığı bulunduğundan ve 6.670 gün pirim yatırıldığından dolayı 15/12/2016 tarihinde İstanbul Sosyal Güvenlik Kurumu İl Müdürlüğüne yaşlılık aylığı bağlanmasını istediğini; davalı kurumun, 60 günlük sürede cevap vermeyerek taleplerini zımnen reddettiğini; idare yetkililerinin şifahi olarak; müvekkilinin ilk sigortalılık başlangıç tarihi olan 06/10/1983 yılında 11 günlük devlet memurluğunda kısıt maaşlardan emekli sandığı keseneği kesilmemesi uygulaması gereğince emekli keseneği (sigorta primi) yatırılmadığından, müvekkilinin 11 günlük memuriyetinin işe giriş tarihi olarak kabul edilmeyeceği ve yaşlılık aylığının bağlanamayacağını ifade ettiklerini; müvekkilinin devlet memurluğuna 06/10/1983 yılında başladığının Maliye Bakanlığı kayıtları ile sabit olduğunu, bu konuda bir uyuşmazlık bulunmadığını; uyuşmazlığın, işveren Maliye Bakanlığının, emekli sandığı keseneğinin yatırıp yatırmadığının, işe başlama tarihinin kabulünde esas alınıp alınmayacağı noktasından kaynaklandığını; ancak 5510 Sayılı Kanunun "Sigortalılığın Başlangıcı" başlıklı 7 inci maddesinin (c) bendinde sigortalılığın başlangıcı; (Değişik: 17/4/2008-5754/5 md) (c) bendi kapsamında sigortalı sayılanlar için, göreve başladıkları.... tarihten itibaren başlar. hükmü gereğince, sigortalılık başlangıç tarihinin esas alınmasında prim ödeme şartının aranmadığını, sadece işe başlamasının yeterli görüldüğünü; bu hukuki düzenleme karşısında dava konusu işlemin gerekçesi{06/10/1983 tarihinde işe başlandığı halde Maliye Bakanlığınca emekli keseneği gönderilmediğinden (sigorta primi yatırılmadığından) yaşlılık aylığının bağlanamayacağı} hukuka uygun olmadığından, işlemin iptalinin gerektiğini ifade ederek; Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı, İstanbul Sosyal Güvenlik Kurumu İl Müdürlüğünün, 15/12/2016 tarihli yaşlılık aylığı bağlanma taleplerinin zımnen reddine ilişkin işleminin (emekli sandığına bağlı olduğu dönemde 06/10/19983 tarihinde işe başlama olarak kabul etmeme işleminin) iptaline ve müvekkiline 15/12/2016 tarihinden itibaren yaşlılık aylığı bağlanması ve faiziyle birlikte ödenmesi taleplerinin kabulüne karar verilmesi istemiyle 10.4.2017 tarihinde idari yargı yerinde dava açmıştır.

İSTANBUL 8.İDARE MAHKEMESİ: 21.4.2017 gün ve E:2017/783, K:2017/969 sayı ile, "(…)5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 101. maddesinde; "bu Kanunda aksine hüküm bulunmayan hallerde, bu Kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyuşmazlıkların iş mahkemelerinde görüleceği" düzenlenmiştir.

Dava dilekçesi ve eklerinin incelenmesinden; bakılmakta olan davanın; davacının, Emekli Sandığı'na bağlı olduğu dönemde ilk işe giriş tarihinin, 06/10/1983 tarihi olarak tespit/kabul edilerek yaşlılık aylığı bağlanması istemini içeren 15/12/2016 tarihli talebinin, Sosyal Güvenlik Kurumu İl Müdürlüğü'nce zımnen reddine ilişkin işlemin iptali ile 15/12/2016 tarihinden bu yana yaşlılık aylığının bağlanması ve aynı tarihten itibaren yasal faizi ile birlikte ödenmesine karar verilmesi istemleriyle açıldığı; davacının taleplerinin, ilk işe giriş tarihi olan 06/10/1983 tarihinin tespitine dayandırıldığı; diğer bir anlatımla; davacının taleplerinin incelenmesinde, ilk işe giriş tarihinin tespiti hususunun önemli bir husus olduğu; diğer yandan, yaşlılık aylığının bağlanması şartlarının oluşup oluşmadığı hususlarının da bu davada irdelenmesi gerektiği, davacının sigortalılığının başlangıcının tespitinde, hukuki durum/deliller yanında fiili durumların da önemli olduğu; diğer bir anlatımla; davacının sigorta başlangıç tarihinin tespitinin, bu davadaki taleplerin de temelini oluşturduğu açıktır.

Bu durumda; somut uyuşmazlığın, 5510 sayılı Kanundan kaynaklanan bir uyuşmazlık olduğunun tartışmasız olduğu, yukarıya aktarılan 5510 sayılı Kanun'un 101'inci maddesinde de düzenlendiği gibi, 5510 sayılı Kanunda aksi

düzenlenmediği durumda bu Kanundan kaynaklanan uyuşmazlıklarda Adli Yargının görevli olduğu, somut uyuşmazlıktaki taleplerle ilgili yargılamanın da ancak Adli Yargı Düzeninde var olan delillerle yapılabileceği, davacının işe başlayış tarihinin tespiti ve bu tespitten sonraki hukuksal durumlarla ilgili yargılama yapma yetki ve görevinin Adli Yargı olduğu sonuç ve kanaatine varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Yasası'nın 15/1-a maddesi hükmü uyarınca davanın görev yönünden reddine…" karar vermiş, bu karar istinaf yoluna başvurulmaksızın kesinleşmiştir.

Davacı vekili bu kez aynı istemle adli yargı yerinde dava açmıştır.

Ankara 41.İş Mahkemesi: 21.6.2018 gün ve E:2017/156, K:2018/191 sayı ile, uyuşmazlığın esasını inceleyerek; "(…)Davacının sigortalılık başlangıç tarihinin Anadolu Üniversitesi Muhasebe Müdürlüğü ve Bütçe Daire Başkanlığında çalışmaya başladığı 06/10/1983 tarihi olduğunun, tahsis talep tarihi olan 15/12/2016 tarihini takip eden aybaşı olan 01/01/2017 tarihinden itibaren yaşlılık aylığına hak kazandığının, 15/03/2017 tarihinden başlamak üzere geç ödenen yaşlılık aylıklarına ay be ay yasal faizi ile birlikte davacıya ödemesi gerektiğinin tespitine,…" karar vermiş, bu karara karşı istinaf yoluna başvurulmuştur.

Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 11.Hukuk Dairesi: 26.6.2019 gün ve E:2018/2556, K:2019/1415 sayı ile, "(…)Dava konusu uyuşmazlık 657 sayılı kanun kapsamında memur olarak çalışmaya başladığı 06/10/1983 tarihinin sigortalılık başlangıcına esas alınarak, yaşlılık aylığı tahsisine karar verilmesi istemine ilişkindir.

6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunun 1. maddesine göre mahkemelerin görevi, ancak kanunla düzenlenir. Göreve ilişkin kurallar, kamu düzenindendir. Anılan Kanunun 114/1-b maddesi gereğince yargı yolunun caiz olması dava şartı olup, 115. maddesine göre Mahkeme, dava şartlarının mevcut olup olmadığını, davanın her aşamasında kendiliğinden araştırır. Taraflar da dava şartı noksanlığını her zaman ileri sürebilirler.

5510 sayılı Kanunun 101. maddesine göre, "Bu Kanunda aksine hüküm bulunmayan hallerde, bu Kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyuşmazlıklar iş mahkemelerinde görülür."

5434 sayılı Kanunun sağlık yardımlarına ilişkin hükümleri 5510 sayılı Yasa'nın 106/8 maddesiyle yürürlükten kaldırılmıştır. Ancak, 5510 sayılı Kanunun Geçici 4. maddesinde, bu Kanunda aksine bir hüküm bulunmadığı taktirde; iştirakçi iken bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibariyle bu Kanunun 4/1-c maddesi kapsamına alınanlar, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce 5434 sayılı Kanun hükümlerine tabi olarak çalışmış olup bu Kanunun 4/I-c maddesine tabi olarak yeniden çalışmaya başlayanlar ile bunların dul ve yetimleri hakkında bu Kanunla yürürlükten kaldırılan hükümleri de dahil 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre işlem yapılacağı belirtilmiştir.

Statü hukukuna tabi olanlarla ilgili uyuşmazlıkların çözümünde görevli mahkemenin (yargı yolunun) 5510 sayılı Kanunun 101 ve Geçici 4. maddesindeki düzenlemeler birlikte değerlendirilerek belirlenmesi gerekir.

5510 sayılı Kanunun 101 ve Geçici 4. Maddeleri ile birlikte değerlendirilmesinden, 5510 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesinden önce memur ve diğer kamu görevlisi olarak çalışmakta olanlar ile bunların emeklileri ve hak sahipleri yönünden, daha önce olduğu üzere 5434 sayılı Kanun hükümlerinin uygulanmaya devam edileceği, bu kişiler yönünden yapılan muamelelerin "idari işlem" ve "idari eylem" niteliğini korumaya devam edeceğinden bunların iptali için açılan davaların çözüm yerinin İdari yargı yeri olduğu açıktır. Uyuşmazlık Mahkemesi'nin 05.12.2012 gün 2012/251E, 263K sayılı; 24.12.2012 gün 2012/536E, 433K sayılı kararları da bu yöndedir.

Dosya kapsamına göre 1170 gün 5434 sayılı Yasa kapsamında, 6.670 gün 506 sayılı Yasa kapsamında ve 5510 sayılı Yasanın 4/1-a bendi kapsamında sigortalılığı ve 06.10.1983 ile 17.10.1983 tarihleri arasında Emekli Sandığı iştirakçi numarası verilerek aday memur olarak çalışmaları bulunan davacının, ay başından sonra işe girilmesi halinde, sonraki ay başına kadar kesenek kesilemeyeceğini düzenleyen 5434 sayılı Yasa'nın 14. maddesine dayalı olarak kesenek kesilmemesi nedeniyle çalışmalarına ilişkin hizmet verilemediği anlaşılmakla, Emekli Sandığı sigorta başlangıcının belirlenmesi yönündeki istemin idari yargının görev alanına girmesi nedeniyle, yargı yolu yanlışlığı nedeniyle usulden reddine, kabule göre de; yaşlılık aylığı bağlanması istemine ilişkin talep yönünden uyuşmazlığı çözme görevinin 5510 sayılı Yasa'nın 101. maddesi uyarınca iş mahkemelerine ait olduğu gözetilerek, aylık bağlanmasına ilişkin istem bakımından 15.12.2016 tarihli tahsis talebinin ve reddine dair Kurum yazısı getirtilerek, idari yargı tarafından verilecek karar bekletici mesele yapılıp, davanın esasına ilişkin deliller toplanarak sonucuna göre karar verilmesi gerekirken, yazılı şekilde karar verilmesi usul ve yasaya aykırı olmakla davalı vekilinin istinaf isteminin 6100 sayılı HMK 353/I-a.4 maddesi uyarınca kabulü ile mahkeme kararının kaldırılmasına karar vermek gerekmiştir.

HÜKÜM:

1-Davalı Kurum vekilinin istinaf isteminin HMK'nın 353/1-a.4 maddesi uyarınca KABULÜ ile, Ankara 17. İş Mahkemesine ait 21.06.2018 gün ve 2017/156 E. - 2018/191 K. sayılı kararının KALDIRILMASINA,

2-Davanın yeniden görülmesi için dava dosyasının mahkemesine GÖNDERİLMESİNE…" karar vermiştir.

ANKARA 41.İŞ MAHKEMESİ: 18.2.2020 gün ve E:2019/194, K:2020/61 sayı ile, "(…)bozma ilamı doğrultusunda davacının yaşlılık aylığı bağlanması istemine ilişkin talep yönünden uyuşmazlığı çözme görevinin 5510 sayılı Yasa'nın 101. maddesi uyarınca iş mahkemelerine ait olduğu gözetilerek, bu istem yönünden dosyanın tefrikine karar verildiği, söz konusu dosyanın mahkememizin 2020/37 esas sayılı sırasına kaydedildiği, Emekli Sandığı sigorta başlangıcının belirlenmesi yönündeki istemin idari yargının görev alanına girmesi nedeniyle, davaya bakma görev ve yetkisi İdari Yargıya ait olmakla HMK 114/1- b, 115/2. maddeleri gereği dava şartı yokluğundan USULDEN REDDİNE, daha önce bu istem yönünden dava konusu olay ile ilgili İstanbul 8. İdare Mahkemesinin 2017/783 esas, 2017/969 karar sayılı ilamı ile davaya adli yargı yerinde bakılmasına dair karar verildiğinden mahkememiz kararı kesinleştikten sonra davacının talebi halinde dosyanın olumsuz yargı yolu uyuşmazlığının giderilmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine karar verilmiş, söz konusu yargılama ile ilgili 2020/37 esas sayılı dosyadan yargılama devam ettiğinden davacı taraf aleyhine vekalet ücretine hükmedilmemiştir.

HÜKÜM:

1-Davacının yaşlılık aylığı bağlanması istemine ilişkin talep yönünden uyuşmazlığı çözme görevinin 5510 sayılı

Yasa'nın 101. maddesi uyarınca iş mahkemelerine ait olduğu gözetilerek, bu istem yönünden dosyanın tefrikine, tefrik işlemlerinin davacı vekili tarafından takip edilerek sonuçlandırılması için iki hafta kesin süre verilmesine,

2-Emekli Sandığı sigorta başlangıcının belirlenmesi yönündeki istemin idari yargının görev alanına girmesi nedeniyle, davaya bakma görev ve yetkisi İdari Yargıya ait olmakla HMK 114/1- b, 115/2. maddeleri gereği dava şartı yokluğundan USULDEN REDDİNE, daha önce bu istem yönünden dava konusu olay ile ilgili İstanbul 8. İdare Mahkemesinin 2017/783 esas, 2017/969 karar sayılı ilamı ile davaya adli yargı yerinde bakılmasına dair karar verildiğinden mahkememiz kararı kesinleştikten sonra davacının talebi halinde dosyanın olumsuz yargı yolu uyuşmazlığının giderilmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine…" karar vermiş, bu karar istinaf yoluna başvurulmaksızın kesinleşmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE:

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Burhan ÜSTÜN'ün Başkanlığında, Üyeler: Şükrü BOZER, Mehmet AKSU, Birol SONER, Aydemir TUNÇ, Nurdane TOPUZ ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 26.10.2020 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME: Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre; Yasa'nın 14. maddesine göre olumsuz görev uyuşmazlığının bulunduğunun ileri sürülebilmesi için davanın "tarafları, konusu ve sebebinin aynı" olması koşulunun öngörülmüş bulunması karşısında, "adli ve idari yargı yerleri arasında, davacının Emekli Sandığı sigorta başlangıcının belirlenmesi istemi yönünden" olumsuz görev uyuşmazlığı doğduğu; öte yandan; adli yargı dosyasının 15. maddede belirtilen yönteme aykırı olarak, önceki görevsizlik kararına ilişkin dava dosyası temin edilmeden Uyuşmazlık Mahkemesine başvurulduğu görülmekte ise de; idari yargı dava dosyasının Mahkemesinden istenildiği ve sonuçta usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, adli ve idari yargı yerleri arasında doğan görev uyuşmazlığının

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hakim Taşkın ÇELİK'in, davanın çözümünde idari yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava/olumsuz görev uyuşmazlığı, davacının, 6/10/1983 tarihinde Emekli Sandığı kapsamında, 657 sayılı yasaya tabi devlet memuru olarak 11 günlük fiilen çalışması bulunduğundan bahisle, sigorta başlangıç tarihinin 6.10.1983 tarihi olarak tespiti/ bu tarihte işe başlama olarak kabul edilmesi isteminin zımnen reddine ilişkin işlemin iptali/ isteminden ibarettir.

Dava dosyalarının incelenmesinden; davacının 06.10.1983 tarihinde mecburi hizmetini ifa için Maliye Bakanlığı Eskişehir Defterdarlığı bünyesinde 5434 sayılı Kanun kapsamında devlet memurluğu görevine başladığı ve Üniversiteyi kazanması üzerine memuriyete başlamasından 11 gün sonra 17.10.1983 tarihinde mecburi hizmetini ertelettirerek memuriyetten istifa ettiği; üniversite öğretimini tamamladıktan sonra 20.09.1990 tarihinde Maliye Bakanlığı Ankara Defterdarlığında 5434 sayılı Kanun kapsamında memuriyete başladığı; mecburi hizmetini tamamladıktan sonra 31.01.1994 tarihinde memuriyetten ayrıldığı; 1.2.1994 tarihinden itibaren 506 sayılı Yasa kapsamında ve 5510 sayılı Yasanın 4/a kapsamında sigortalı çalışmaya başladığı ve 08.12.2016 tarihinde iş akdinin feshedildiği, bunun üzerine ilk işe giriş tarihi 06.10.1983 günü olduğu, 34 yıllık sigortalılık süresi ve 6670 prim günü dikkate alınarak 15.12.2016 tarihinde yaşlılık aylığı bağlanmasını talep ettiği; bu talebin, idarece cevap verilmemek suretiyle zımnen reddedildiği; idare yetkililerinin şifahi beyanlarına göre, davacının ilk sigortalılık başlangıcı olan 06.10.1983 tarihinde, 11 günlük devlet memurluğunda kıst maaşından Emekli Sandığı keseneği kesilmemesi uygulaması nedeniyle emekli keseneği yatırılmadığından, davacının 11 günlük memuriyetinin işe giriş tarihi olarak kabul edilmeyeceği, yaşlılık aylığının bağlanmayacağının ifade edildiği ileri sürülerek; davacının 06.10.1983 yılında Maliye Bakanlığı'nda çalıştığının tartışmasız olduğu belirtilerek; davacının 06.10.1983 tarihinde sigortalı olarak çalıştığının ve 15.12.2016 tarihinden itibaren yaşlılık aylığına hak kazandığının tespitine, 15.12.2016 tarihi itibariyle emekli aylığı bağlanması ve faizi ile birlikte ödenmesine karar verilmesi istemiyle adli ve idari yargı yerlerinde davalar açıldığı; adli yargı yerinde, davacının talepleri ayrılarak davanın tefrik edildiği; davacının yaşlılık aylığı bağlanması istemine ilişkin talep yönünden uyuşmazlığı çözme görevinin 5510 sayılı Yasa'nın 101. maddesi uyarınca iş mahkemelerine ait olduğu gözetilerek, bu istem yönünden dosyanın tefrikine; Emekli Sandığı sigorta başlangıcının belirlenmesi yönündeki istemin idari yargının görev alanına girmesi nedeniyle, davaya bakma görev ve yetkisinin İdari Yargıya ait olduğu gerekçesiyle de bu kısma ilişkin görevsizlik kararı verildiği; sonuç itibariyle, olumsuz görev uyuşmazlığının; davacının, 6/10/1983 tarihinde Emekli Sandığı kapsamında, 657 sayılı yasaya tabi devlet memuru olarak 11 günlük fiilen çalışması bulunduğundan bahisle, sigorta başlangıç tarihinin 6.10.1983 tarihi olarak tespiti/ bu tarihte işe başlama olarak kabul edilmesi isteminin zımnen reddine ilişkin işlemin iptali isteminden ibaret olduğu anlaşılmıştır.

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun "Bu Kanundan önce yürürlükte bulunan sosyal güvenlik kanunlarına tâbi geçen çalışmalar için bağlanacak aylıkların hesabı" başlıklı geçici 2. Maddesinin ilk paragrafında; "Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce 17/7/1964 tarihli ve 506 sayılı, 2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı, 17/10/1983 tarihli ve 2925 sayılı, bu Kanunla mülga 17/10/1983 tarihli ve 2926 sayılı kanunlara tabi olanlara bağlanacak yaşlılık aylıkları aşağıdaki şekilde hesaplanır:" denilmiş, maddenin (c) fikrasının son bendinde ise, " Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce sigortalı veya iştirakçi olup, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra aylık talebinde bulunanlardan, farklı sosyal güvenlik kurumlarına ya da bu Kanunda belirtilen sigortalılık hallerinden birden fazlasına tabi olanlara aylık bağlanmasına esas alınacak kanun, bu Kanunla mülga 2829 sayılı Kanun hükümlerine göre tespit olunur ve bunlar hakkında, bu Kanunun geçici maddelerindeki hükümler uygulanır. Ancak, bunlardan bu Kanunun geçici 4 üncü maddesi kapsamına girmeyenlere 5434 sayılı Kanun hükümleri uygulanmaz. Bu Kanunla mülga 2829 sayılı Kanuna göre 5434 sayılı Kanun hükümleri uygulanması gerekenlerden, bu Kanunun geçici 4üncü maddesi kapsamına girmeyenler için, bu maddenin birinci fikrasının (a) ve (b) bentleri esas alınır. (a) bendi hükümlerinin uygulamasına esas

alınacak kanun, bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında geçen süreler hariç, bu Kanunla mülga 2829 sayılı Kanun hükümlerine göre belirlenir. Bu Kanuna tabi hizmetlerle 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesine tabi sandıklarda geçen hizmetlerin birleştirilmesinde de bu fıkra hükümleri esas alınmak suretiyle bu Kanunla mülga 2829 sayılı Kanun hükümleri uygulanır."hükmüne yer verilmiştir.

5510 sayılı Yasa'nın 106. Maddesinin 5.fıkrası ile yürürlükten kaldırılan 24/5/1983 tarihli ve 2829 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumlarına Tabi Olarak Geçen Hizmetlerin Birleştirilmesi Hakkında Kanunun, 1.maddesinde;Kanunun amacının; çeşitli sosyal güvenlik kurumlarına tabi olarak geçen hizmet sürelerinin birleştirilmesi suretiyle ilgililerin sosyal güvenliklerinin sağlanması usul ve esaslarının düzenlenmesi olduğu; 2.maddesinde; Kanunun, T.C. Emekli Sandığına, Sosyal Sigortalar Kurumuna, Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumuna, 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun geçici 20 inci maddesine göre kurulan emekli sandıklarına, tabi çeşitli hizmet süreleri bulunanların emeklilik, malullük, yaşlılık ve bölümleri halinde kendilerine ve hak sahiplerine sağlanacak hakları kapsadığı; 4.maddesinde; kurumlara tabi çeşitli işlerde çalışmış olanların hizmet sürelerinin, aynı tarihlere rastlamamak kaydıyla bu Kanuna göre aylık bağlanmasına hakkazanıldığında birleştirileceği, ancak, hizmet süreleri toplamının aylık bağlanmasına yeterli olmaması halinde, bu Kanun hükümlerinin uygulanmayacağı belirtilmiş; "Sigortalılık süresinin başlangıcı" başlıklı 6.maddesinde; "Kurumlardan herhangi birine ilk defa sigortalı olunan tarih, sigortalılık süresinin başlama tarihidir. Şu kadar ki; emeklilik veya yaşlılık aylığına hak kazanılıp kazanılmadığının tespitinde, 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanununa 1425 sayılı Kanunla eklenen ek 7 nci madde kapsamına girenler hariç, 18 yaşından önce kurumlardan herhangi birine sigortalı olanların sigortalılık sürelerinin başlama tarihi, 18 yaşını doldurdukları tarih kabul edilir." hükmüne; "Aylığı bağlayacak kurum" başlıklı 8.maddesinde; " Birleştirilmiş hizmet süreleri toplamı üzerinden, ilgililere; son yedi yıllık fiili hizmet süresi içinde fiili hizmet süresi fazla olan kurumca, hizmet sürelerinin eşit olması halinde ise eşit hizmet sürelerinden sonuncusunun tabi olduğu kurumca, kendi mevzuatına göre aylık bağlanır ve ödenir. / Ancak, malullük, ölüm, 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanununa göre yaş haddinden re'sen emekli olma (Ek ibare: 27/1/2000 - 4505/1 md.) süresi kanunla belirlenen vazifelere atanma veya seçilme ve bağlı oldukları kurumun kanunla değiştirilmesi hallerinde ilgililere hizmet sürelerinden sonuncusunun tabi olduğu kurumca, kendi mevzuatına göre aylık bağlanır." hükmüne; "Uygulanacak esaslar" başlıklı 10.maddesinde; "Bu Kanun uyarınca bağlanacak aylıkların ödenmesinde ve kesilmesinde, aylığı bağlayan kurum mevzuatındaki esaslar uygulanır. " hükmüne yer verilmiş; yine konuyla bağlantılı, mülga 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 60.maddesinde de; yaşlılık aylığından yararlanma esas ve şartlarının neler olduğu belirtilmiştir.

Yine, 5510 sayılı Yasa'nın 106. Maddesiyle yürürlükten kaldırılan 5434 sayılı Yasa'nın 14. maddesinin (a) fıkrasında; "Ay başlarından sonra vazifeye girenlerin o aya ait eksik aylık veya ücretlerinden kesenek alınmaz. Ay başlarından sonra vazifeden ayrılanların eksik aylık veya ücretlerinden tam kesenek alınır. " düzenlemesi, "Bu Kanunla Tanınan Hakların Başlangıcı " başlıklı 30. maddesinde "İştirakçilere bu kanunun 13.maddesi ile tanınan haklar, durumlarına göre 14. maddenin (a) veya (b) fıkraları gereğince ilk alınan keseneklerin ilgili bulunduğu ay başından başlar. " düzenlemesi yer almıştır.

Diğer taraftan, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun "5434 sayılı Kanunailişkin geçiş hükümleri" başlıklı Geçici 4. maddesinin birinci fıkrasında; "Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla 8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı Kanuna göre; aylık, tazminat, harp malûllüğü zammı, diğer ödemeler ve yardımlar ile 8/2/2006 tarihli ve 5454 sayılı Kanunun 1 inci maddesine göre ek ödeme verilmekte olanlara, bu Kanunla yürürlükten kaldırılan hükümleri de dahil 5434 sayılı Kanunda kendileri için belirtilmiş olan şartları haiz oldukları müddetçe bunların ödenmesine devam olunur. Ancak, 5 ilâ 10 yıl arasında fiili hizmet süresi olan iştirakçilerden dolayı dul ve yetim aylığı almakta olanların, aylık ve diğer ödemeleri, bu Kanunun 32 nci, 34 üncü ve 37 nci maddelerindeki şartları haiz oldukları müddetçe devam edilir." hükmüne, aynı maddenin beşinci fıkrasında ise; "Bu madde kapsamına girenlerin aylıklarının bağlanması, artırılması, azaltılması, kesilmesi, yeniden bağlanması, toptan ödemeleri, ilgi devamı, ihya ve borçlanmaları, diğer ödemeler ve yardımlar ile emeklilik ikramiyeleri hakkında bu Kanunla yürürlükten kaldırılan hükümleri de dahil 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre işlem yapılır ve bu maddenin uygulanmasında mülga 2829 sayılı Kanun hükümleri ayrıca dikkate alınır. (Ek cümle: 16/06/2010-5797 S.K./10. md.) Ancak, Polis Akademisinde öğrenim görmekte olan öğrencilerin yetim aylıkları bu öğrenimleri süresince kesilmeksizin ödenmeye devam edilir." hükmüne yer verilmiştir.

31.5.2006 tarih ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu 506, 1479, 2925, 2926 ve 5434 sayılı Kanunlar kapsamındaki hizmet akdine göre ücretle çalışanlar (Sosyal Sigortalılar), kendi hesabına çalışanlar (Bağ-Kur'lular), tarımda kendi adına ve hesabına çalışanlar (Tarım Bağ-Kur'luları), tarım işlerinde ücretle çalışanlar, (Tarım sigortalıları), devlet memurları ve diğer kamu görevlilerini (Emekli Sandığı İştirakçileri), geçici maddelerle korunan haklar dışında, sosyal güvenlik ve sağlık hizmetleri yönünden yeni bir sisteme tabi tutmuş, beş farklı emeklilik rejimini aktüeryal olarak hak ve hükümlülükler yönünden tek bir sosyal güvenlik sistemi altında toplamıştır. 5510 sayılı Kanunun iptali amacıyla açılan davada Anayasa Mahkemesi, 15.12.2006 tarih ve E: 2006/111, K: 2006/112 sayılı kararıyla, anılan Kanunun birçok maddesi ile birlikte, bu Kanunun yürürlük tarihinden önce 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanunu hükümlerine tabi olarak görev yapmakta olan memurlar ve diğer kamu görevlilerini diğer sigortalılarla aynı sisteme tabi kılan (başta 4/c maddesi) hükümlerin iptaline karar vermiş; bu karardan sonra kabul edilen 17.04.2008 tarih ve 5754 sayılı Kanunla 5510 sayılı Kanunda düzenlemeler yapılmış ve anılan Kanuna eklenen Geçici 1 nci ve Geçici 4 ncü maddelerle, 5754 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği 1 Ekim 2008 tarihinden önce 5510 sayılı Kanunun 4 ncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında olanlar (memurlar ile diğer kamu görevlileri) ile bunların dul ve yetimleri hakkında, bu Kanunla yürürlükten kaldırılan hükümleri de dahil 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre işlem yapılacağı hüküm altına alınmıştır. 5754 sayılı Kanunun bazı hükümlerinin iptali istemiyle açılan dava Anayasa Mahkemesi'nin 30.3.2011 tarih ve E: 2008/56, K:2011/58 sayılı kararı ile reddedilmiştir.

5510 sayılı Kanunun 101 nci maddesinde yer alan "…bu Kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyuşmazlıklar İş Mahkemelerinde görülür." bölümünün iptali istemiyle yapılan itiraz başvurusunda Anayasa Mahkemesi,

22.12.2011 tarih ve E: 2010/65, K: 2011/169 sayılı kararıyla (RG. 25.1.2012, Sayı: 28184) davayı redle sonuçlandırmakla birlikte; söz konusu kararın Mahkememiz önündeki uyuşmazlığa ışık tutacak şekilde şu gerekçeye dayandırmıştır: "…5754 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesinden önce memur ve diğer kamu görevlisi olarak çalışmakta olanlar, evvelce olduğu gibi 5434 sayılı Kanun hükümlerine tabi olacaklar ve bunların emeklileri bakımından da aynı Kanun hükümleri uygulanmaya devam edecek; ancak 5754 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden sonra memur ve diğer kamu görevlileri olarak çalışmaya başlayanlar ise 5510 sayılı Kanunun 4/c maddesi uyarınca, bu Kanun hükümlerine tabi sigortalı sayılacak ve haklarında 5434 sayılı Kanun değil, 5510 sayılı Kanun'un öngördüğü kural ve esaslar uygulanacak; ihtilaf halinde de adli yargı görevli bulunacaktır. 5754 sayılı Kanunun yürürlüğüyle birlikte, artık Sosyal Sigortacılık esasına göre faaliyet gösteren ve yaptığı, tesis ettiği işlem ve muameleler idari işlem sayılamayacak bir sosyal güvenlik kurumunun varlığından söz etmek gerekli bulunmaktadır. 5754 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden önce iştirakçisi sıfatıyla çalışmakta olan memurlar ve diğer kamu görevlileri ile emekli sıfatıyla 5434 sayılı Kanun'a göre emekli, dul ve yetim aylığı almakta olanlar ve ayrıca memurlar ve diğer kamu görevlilerinden ileride emekliliğe hak kazanacaklar yönünden ise Sosyal Güvenlik Kurumu'nun tesis edeceği işlem ve yapacağı muameleler idari işlem niteliğini korumaya devam edecek, bunlara ilişkin ihtilaflarda da evvelce olduğu gibi idari yargı görevli olmaya devam edecektir… Bu bakımdan 5510 sayılı Kanunun yürürlüğünden sonra, prim esasına dayalı yani sistemin içeriği ve Kanun kapsamındaki iş ve işlemlerin niteliği göz önünde bulundurulduğunda, itiraz konusu kuralla, yargılamanın bütünlüğü ve uzman mahkeme olması nedeniyle Kanun hükümlerinin uygulanması ile ortaya çıkan uyuşmazlıkların çözümünde iş mahkemelerinin görevlendirilmesinde Anayasa'ya aykırılık görülmemiştir. Ancak, yukarıda açıklandığı üzere 5754 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden önce statüde bulanan memurlar ve diğer kamu görevlileri ile ilgili sosyal güvenlik mevzuatının uygulanmasından doğan idari işlem ve idari eylem niteliğindeki uyuşmazlıklarda idari yargının görevinin devam edeceği açıktır…"

Yukarıda sözü edilen mevzuat hükümlerinin ve Anayasa Mahkemesi kararının birlikte değerlendirilmesinden, 5510 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesinden önce memur ve diğer kamu görevlisi olarak çalışmakta olanlar, daha önce olduğu üzere 5434 sayılı Kanun hükümlerine tabi olacakları gibi bunların emeklilikleri bakımından da aynı Kanun hükümlerinin uygulanmaya devam edileceği; ancak, bu Kanunun yürürlüğe girmesinden sonra memur ve diğer kamu görevlisi olarak çalışmaya başlayanların ise 5510 sayılı Kanunun 4/c maddesi uyarınca, bu Kanun hükümlerine tabi sigortalı sayılacağı ve haklarında 5434 sayılı Kanunun değil 5510 sayılı Kanunun öngördüğü kural ve esasların uygulanacağı dolayısıyla ihtilafların da adli yargı yerinde çözümleneceği açıktır.

Kaldı ki; T.C. Anayasası'nın 158.maddesindeki "…diğer mahkemelerle, Anayasa Mahkemesi arasındaki görev uyuşmazlıklarında Anayasa Mahkemesi'nin kararı esas alınır " hükmü uyarınca Anayasa Mahkemesi kararının bu uyuşmazlığın çözümünde esas alınacağı tartışmasızdır.

Bu durumda, 5510 sayılı Yasanın yürürlüğe girmesinden önce çalışmakta olan memurlar ve diğer kamu görevlileri ile emekli sıfatıyla 5434 sayılı Kanuna göre emekli, dul ve yetim aylığı almakta olanlar ve ayrıca memurlar ve diğer kamu görevlilerinden ileride emekliliğe hak kazanacaklar yönünden Sosyal Güvenlik Kurumunca tesis edilen işlem ve yapacağı muamelelerin "idari işlem" ve "idari eylem" niteliğini korumaya devam edeceği; davacının, 6/10/1983 tarihinde Emekli Sandığı kapsamında, 657 sayılı yasaya tabi devlet memuru olarak 11 günlük fiilen çalışması bulunduğundan bahisle, sigorta başlangıç tarihinin 6.10.1983 tarihi olarak tespiti/ bu tarihte işe başlama olarak kabul edilmesi isteminin zımnen reddine ilişkin işlemin iptali isteminin, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 2/1-a maddesinde belirtilen idari işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılan iptal davaları kapsamında bulunduğu gözetildiğinde; davanın bu kısmının idari yargı yerinde görüleceği sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, davanın, davacının Emekli Sandığı kapsamında, 657 sayılı yasaya tabi devlet memuru olarak 11 günlük fiilen çalışması bulunduğundan bahisle, sigorta başlangıç tarihinin 6.10.1983 tarihi olduğu yönündeki iddiasının görüm ve çözümünde idari yargı yeri görevli olduğundan, İstanbul 8.İdare Mahkemesinin 21.4.2017 gün ve E:2017/783, K:2017/969 sayılı görevsizlik kararının, belirtilen bölüme ilişkin kısmının kaldırılması gerekmiştir.

S O N U Ç:Davanın; "davacının Emekli Sandığı kapsamında, 657 sayılı yasaya tabi devlet memuru olarak 11 günlük fiilen çalışması bulunduğundan bahisle, sigorta başlangıç tarihinin 6.10.1983 tarihi olduğu yönündeki iddiasının" görüm ve çözümünde İDARİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenleİstanbul 8.İdare Mahkemesinin 21.4.2017 gün ve E:2017/783, K:2017/969 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ, "belirtilen bölüme ilişkin kısmının" KALDIRILMASINA, 26.10.2020 gününde, OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Burhan	Şükrü	Mehmet	Birol
ÜSTÜN	BOZER	AKSU	SONER

Üye	Üye	Üye
Aydemir	Nurdane	Bilal
TUNÇ	TOPUZ	ÇALIŞKAN